

พระพลานามัยสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ

'เจริญ สุวฑฺฒโน' ในวันและวียนที่เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี

ของพ่อที่กำลังไวยหนัก แต่ไม่ถึงกับมีความ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) เป็นสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สถิต ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงดำรงตำแหน่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

“เจริญ คชวัตร” เป็นพระนามเดิมของสมเด็จพระสังฆราช ประสูติเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๖ เป็นบุตรคนโตของนายน้อย คชวัตร และนางกิมน้อย คชวัตร ชาวกาญจนบุรี พระองค์ได้รับพระราชทานสถาปนาเป็นสมเด็จพระราชาคณะที่สมเด็จพระญาณสังวร ซึ่งเป็นราชทินนามที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดให้ตั้งขึ้นใหม่

อย่างไรก็ตามตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๓ ถึงปัจจุบัน สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒโน) ประชวรด้วยโรคชราภาพ ตามพระอายุขัย ซึ่งแทรกซ้อนตามมาด้วยเบาหวาน ไต เป็นต้น และได้ประทับรักษาพระอาการประชวรอยู่ที่ชั้น ๖ ตึกกสิกรรมสาส์นศิริพยาบาล โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

ในระยะแรกที่เข้าประทับรักษาพระองค์ที่โรงพยาบาลเมื่อราว ๑๐ ปีก่อน เจ้าพระคุณสมเด็จพระเจ้าเลดีกลับมาจากวัดเป็นครั้งคราว แต่ระยะหลังนี้ไม่สามารถเสด็จออกจากโรงพยาบาล เนื่องจากคณะแพทย์เห็นว่าต้องได้รับการรักษาพระองค์อย่างใกล้ชิดจากคณะแพทย์ ปัจจุบันไม่สามารถสนทนากับได้ เพราะเจาะพระคอ พุทธศาสนิกชนที่ประสงค์เข้าเฝ้าเยี่ยมพระองค์ที่โรงพยาบาลสามารถทำได้ แต่ต้องติดตามวันที่โรงพยาบาล

“พระพละนามัยของสมเด็จพระสังฆราช เรียกว่าปกติตามพระชันษา ๑๐๐ ปี เพราะฉะนั้นภาพต่างๆ ไปของพระสุขภาพของพระองค์ก็คือ ปกติแบบพระอาการประชวร ทุกวันนี้พระองค์ต้องได้รับการฟอกไต ช่วงหลังนี้บ่อยมากขึ้น พระอาการประชวรของสมเด็จพระสังฆราชนั้น เป็นไปตามคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่า ใดๆ ในโลกล้วนอนิจจัง ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นธรรมะที่พึงสังเวช ซึ่งหมายถึงให้เรารู้เท่าทันสถานการณ์ที่เกิดขึ้น”

อนุญาตให้เข้าเฝ้า โดยติดตามข่าวที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ อาคารวชิรญาณ สามัคคีพยาบาล ทั้งนี้ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ได้ตั้งคณะกรรมการคณะแพทย์พร้อมคณะพยาบาลเฉพาะเจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชครอบคลุมทุกด้าน แต่ทั้งนี้ก่อนตัดสินใจที่จะรักษาในรูปแบบใดต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าแพทย์หลวงเสียก่อน และต้องแจ้งคณะกรรมการวัดบวรนิเวศวิหารทราบด้วย ขณะเดียวกันวัดบวรนิเวศวิหารมีการจัดพระภิกษุสามเณรอยู่เวรถวายการอุปฐาก โดยแบ่งเวรเป็น ๒ กะ หมุนเวียนไประหว่างพระภิกษุสามเณรทุกรูปในวัด

วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ นี้ พระองค์จะมีพระชันษาครบ ๑๐๐ ปี (ประสูติเมื่อ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๕๖) เป็นสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ สถิต ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ทรงดำรงตำแหน่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๒ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ถือว่าเป็นพระสังฆราชที่เจริญพระชันษา

ยังยืนนานกว่าสมเด็จพระสังฆราชพระองค์ใดๆ ในอดีตที่ผ่านมา และทั้งทรงครองตำแหน่งนานที่สุด

“พระอาการประชวรของสมเด็จพระสังฆราช ขณะนี้อยู่ในการดูแลของคณะแพทย์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์อย่างใกล้ชิด โดยมีพระพละนามัยแข็งแรงตามวัยในวันที่เจริญพระชันษา ๑๐๐ ปี” นี่เป็นคำบอกเล่าของพระศากยวิสุทธิวงศ์ หรือ พระคร.อนิลมาน ธมฺมสากิโย ผู้ช่วยเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช วัดบวรนิเวศวิหาร และรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ฝ่ายการต่างประเทศ

พร้อมกันนี้ พระคร.อนิลมาน ยังบอกด้วยว่า พระพละนามัยของสมเด็จพระสังฆราช เรียกว่าปกติตามพระชันษา ๑๐๐ ปี เพราะฉะนั้นภาพต่างๆ ไปของพระสุขภาพของพระองค์ก็คือ ปกติแบบพระอาการประชวร ทุกวันนี้พระองค์ต้องได้รับการฟอกไต ช่วงหลังนี้บ่อยมากขึ้น คือ วันเว้นวัน หรือบางครั้งก็ตลอด ๒๔ ชั่วโมง แต่ถ้าช่วงที่ดี ๆ ก็วันเว้นวัน

นอกจากนั้นพระพละนามัยโดยทั่วไปปกติ โดยเฉพาะส่วนพระทัยนั้นแข็งแรง แต่ส่วนอื่นๆ ของร่างกายชราภาพตามพระชันษา การจะรับสิ่งใดช่วงหลังนี้รับสิ่งอะไรไม่ได้ เนื่องจากได้เจาะพระคอ (คอ) เพื่อช่วยการหายใจสะดวก และให้ถวายพระกระยาหารทางสายยาง ในช่วงที่สุขภาพแข็งแรงพระองค์สามารถหาพระทัยด้วยพระองค์เอง แต่ก็มีบางช่วงเวลาที่ต้องถวายออกซิเจนตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ส่วนวิธีการดูแลพระองค์

พระ ดร.อนิลมาน

สมเด็จพระสังฆราชฯ เสด็จกลับวัดบวรนิเวศ ทางวัดได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมลงนามถวายพระพร เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๓ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๔

ตอนเช้าก็เข็ดตัวถวาย ซึ่งเมื่อประมาณ ๓-๔ ปีก่อนท่านสามารถประทับได้ สามารถเปลี่ยนจีวรได้ รวมทั้งทรงแปร่งพันตามปกติ ทั้งนี้ตั้งแต่พระองค์ประชวรทางกรรมการวัดได้จัดพระจากวัดไปอยู่วาระรอบละประมาณ ๔-๘ รูป สลับผลัดเปลี่ยนกันไป โดยจะแบ่งเป็น ๒ กะ กะละ ๑๒ ชั่วโมง คือ กะแรก ตั้งแต่ ๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ น. ส่วนกะที่ ๒ เริ่มตั้งแต่ ๒๐.๐๐-๐๘.๐๐ น. หน้าที่หลักของพระที่ไปดูแลพระพลาณามัยสมเด็จพระสังฆราช คือ ถวายการสงฆ์ ดูแลเรื่องความสะดวกร่วมกับแพทย์พยาบาล ทั้งนี้ ต้องมีพระ

๑ รูป คอยดูแลต้อนรับญาติโยมที่จะมาเข้าเฝ้า และต้องมีการบันทึกพระอาการประชวรทุกวัน

พระอาการช่วงปี ๒๕๔๔-๒๕๔๖ ท่านประชวรไม่มาก ยังสามารถเสด็จมาพักที่วัดบวรฯ ได้เป็นครั้งคราว สามารถทำวัตรสวดมนต์ร่วมกับพระที่ไปอยู่วาระได้ทุกวัน แต่นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นต้นมา แพทย์มีความเห็นว่า การเสด็จมาพักที่วัดบวรฯ อาจจะ

เกิดปัญหาแทรกซ้อนขึ้น และช่วยเหลือไม่ทันเวลา คณะแพทย์จึงมีความเห็นว่าให้ประทับที่โรงพยาบาลตลอด

สำหรับความกังวลในหมู่พระที่ไปอยู่วาระดูแลพระพลาณามัยของพระองค์นั้น พระดร.อนิลมาน บอกว่า เป็นปกติสำหรับพระที่เป็นสัทธาวิหริกในพระองค์ (พระที่พระสังฆราชอุปสมบทให้) ต้องมีความกังวลเป็นธรรมดา แต่ไม่สามารถทำอะไรได้มากเพราะพระชันษาท่านล่วงมาถึง ๑๐๐ ปี ในส่วนของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ก็ได้จัดทีมแพทย์ที่ดีที่สุดที่มีความเชี่ยวชาญทุกด้านมาถวายการดูแลรักษา โดยจัดเป็นวาระร่วมกับคณะสงฆ์จากวัดบวรฯ

การถวายการรักษาดูแล มีการประชุมทีมแพทย์เพื่อประเมินและสรุปพระอาการทุกวัน เพื่อกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมทั้งรายงานแจ้งให้คณะกรรมการวัดบวรฯ รับทราบ โดยเฉพาะกรณีที่ต้องถวายการรักษาพระอาการที่หนักๆ ช่วงประชวรในภาวะวิกฤติเป็นเรื่องธรรมดาที่พระและแพทย์มีความกังวลเช่นเดียวกับฆราวาสที่ลูกมีความกังวลอาการ

ของพ่อที่กำลังป่วยหนัก แต่ไม่ถึงกับมีความวุ่นวายผิดปกติ พระเถระของวัดบวรฯจะไปให้กำลังใจแพทย์พยาบาลที่ดูแลพระพลาณามัยมากกว่า

“สติสัมปชัญญะการรับรู้ของพระองค์นั้น ช่วงปี ๒๕๔๔-๒๕๔๖ ที่ท่านประชวรไม่มาก สามารถอ่านหนังสือได้ เนื่องด้วยมีการเจาะพระสอทำให้เสียงท่านสิ้นเครือ จากนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันท่านไม่สามารถรับสั่งอะไรได้ พระอาการประชวรของสมเด็จพระสังฆราชนั้น เป็นไปตามคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ว่า ใดๆ ในโลกล้วนอนิจจัง ทุกสิ่งทุกอย่างเป็นธรรมะที่พึงสังเวช ซึ่งหมายถึงให้เรารู้เท่าทันสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ถ้าได้ศึกษาพระจริยวัตรของพระองค์ ที่ผ่านมาพระองค์เน้นในส่วนของหลักคำสอนมากกว่า โดยไม่ให้ยึดอยู่ที่พระองค์ ทั้งๆ ที่พระองค์มีพระนิพนธ์มากมายมาถึง ๓๒ เล่ม แต่ละเล่มมีความหนาไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ หน้า โดยได้เริ่มนิพนธ์มาตั้งแต่พระชันษาที่ ๑๔” พระ ดร.อนิลมาน กล่าว

ส่วนแถลงการณ์พระอาการประชวรที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนนั้น พระดร.อนิลมาน บอกว่า ปกติคณะแพทย์ออกแถลงการณ์ทุกวัน แต่สื่อมวลชนไม่ได้นำเสนอเอง ส่วนหนึ่งน่าจะมาจากพระอาการประชวรของพระองค์ปกติ ไม่มีอะไรเพิ่มเติมจากวันก่อน อาทิตย์ก่อน เดือนก่อน จึงไม่มีการนำเสนอ ในช่วงแรกของการประชวรสื่อก็ให้ความสนใจ แต่เมื่อเวลาผ่านไปนานเข้า ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง สื่อจึงไม่นำเสนอ จะนำเสนอเฉพาะวาระสำคัญๆ เท่านั้น

ส่วนภาพที่ปรากฏทางสื่อโทรทัศน์เพื่อถวายพระพรในหลวง วันที่ ๔ ธันวาคม ครั้งล่าสุดเมื่อ ๔ ปี ก่อน หรือ ๒๕๔๑ ช่วงหลังนี้ประมาณ ๔-๕ เดือนที่ผ่านมา ต้องยอมรับว่าพระพลาณามัยท่านไม่ค่อยแข็งแรง ในแง่ของการตอบสนองพระองค์ ก็ยังคงตอบสนองได้ตามปกติ เวลากราบทูลอะไร ทุกครั้งท่านจะสัมผัสพระเนตรรับรู้เรื่องที่กราบทูล แต่ท่านไม่สามารถรับสั่งอะไรได้

อย่างไรก็ตามในวันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๖ เวลา ๑๕.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ไปทรงเป็นประธานในการทอดผ้าป่าจัดหาทุนซื้อเครื่องมือแพทย์ให้ตึกภูมิสิริมังคลานุสรณ์ รพ.จุฬาฯ จากนั้นจะเสด็จฯ เข้าถวายสักการะสมเด็จพระสังฆราช ทั้งนี้ ภายหลังสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ กลับ จะเปิดให้พุทธศาสนิกชนเข้าลงนามถวายพระพรที่บริเวณชั้น ๑ และชั้น ๖ ตึกจิรวิธาน สามัคคีพยาบาล โดยผู้ที่ลงนามถวายพระพรที่ชั้น ๖ จะได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระสังฆราช อย่างใกล้ชิด โดยจะมีการแจกกันระหว่างที่ลงนามถวายพระพรกับห้องประทับ เนื่องจากสมเด็จพระสังฆราช ต้องประทับอยู่ในห้องปลอดเชื้อเพื่อรักษาพระอาการประชวร โดยจะเปิดให้ลงนามถวายพระพรจนถึงเวลา ๑๘.๐๐ น.

● เรื่อง : ไตรเทพ ไกรงู ●

● ภาพ : นันทสิทธิ์ นิตยเมธา ●

วิเทศมาน